

## แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 รื่นรมย์ จินตนาการ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. แม่ใช้.....ตัดผ้า

ก. ก้นไกร

ข. กรรไกร

ค. ตะไกร

2. ครูให้น้ำฝนกินยา.....อาการปวด

ก. บัณเฑาะ

ข. บันเฑาะ

ค. บรรเฑาะ

3. คำว่า สวรรค์ อ่านว่าอย่างไร

ก. สะ - วัน

ข. สะ - หวัน

ค. สะ - วรรค

4. คำในข้อใดใช้คำ “บัน” ไม่ถูกทั้ง 2 คำ

ก. บันจุ บันยาย

ข. บันไต่ บันทีก

ค. บันดาล บันลือ

5. ฤ คำใดออกเสียง ริ

ก. พฤษภา

ข. อังกฤษ

ค. ฤดูแล้ง

6. คำในข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง

ก. บรรจง

ข. บรรยาย

ค. บรรเทิง

7. คำที่มี ฤ ในข้อใดออกเสียงเป็น เรอ

ก. ฤทัย

ข. ฤกษ์

ค. ฤทธิ

8. “\_\_\_\_\_ ของเมืองไทยสวยงามมาก” ควรเติมคำใดในช่องว่าง

ก. ธรรมะ

ข. ธรรมดา

ค. ธรรมชาติ

9. คำว่า “สรรพนาม” อ่านว่าอย่างไรจึงจะถูกต้อง

ก. สัน - พะ - นาม

ข. สับ - พะ - นาม

ค. สับ - นาม

10. คำในข้อใดสะกดคำอ่านว่า “นบ - พะ - มาต” ได้ถูกต้อง

ก. นพมาศ

ข. นพมาส

ค. นพมาต



ท 11/ผ.1

## เพลง *รำวงลอยกระทง*

เอื้อ สุนทรสนาน คำร้องและทำนอง

วันเพ็ญเดือนสิบสอง      น้ำนองเต็มตลิ่ง

เราทั้งหลายชายหญิง

สนุกกันจริงวันลอยกระทง

ลอย ลอย กระทง

ลอย ลอย กระทง

ลอยกระทงกันแล้ว

ขอเชิญน้องแก้วมาเล่นรำวง

รำวงวันลอยกระทง

รำวงวันลอยกระทง

บุญจะส่งให้เราสุขใจ

บุญจะส่งให้เราสุขใจ



## บทร้อยกรอง

### ลอยกระทง

ฤดูเดือน สิบสอง น้านองฝั่ง  
สะท้อนเงา เนาชล ยลอำไพ  
“ลอยกระทง” ประเพณี มีมาเก่า  
ว่าเมื่อครั้ง สุขุทัย ใต้ภูบาล  
สนมเอก มีสมญา ว่านพมาศ  
ประดิษฐ์ จงกลชาติ ปทุมมี  
ตามประทีป แลสว่าง กระจ่างน้ำ  
ท่านนิยม ชมกระทง ในคงคา  
คติ ลอยกระทง บ่งความหมาย  
ท่านว่า เพื่อนอบนบ อภิวันท์  
บ้างว่า เพื่อตั้งจิต อธิษฐาน  
ขอสมคิด ตั้งจิตหวัง ตั้งจำนง  
แลอีกทั้ง จันทรพราย ฉายแสงใส  
สบสมัย พิธี ที่สำราญ  
เคยได้รู้ ผู้เฒ่า ท่านเล่าขาน  
ทอดพระเนตร เทศกาล ประจำปี  
เป็นนักปราชญ์ ทรงปัญญา สง่าศรี  
ถวายจอม ธรณี ลอยธารา  
เห็นคลาคล้า ส่องราตรี ดีหนักหนา  
สืบต่อมา แก่เราไทย ในปัจจุบัน  
เป็นเหตุผล อภิปราย ไม่แปรผัน  
บังคมคัล บาทพิสุทธิ์ พุทธองค์  
ให้พันพาล พิบัติภัย ความไหลหลง  
ลอยกระทง ลอยทุกข์ ก่อสุขเทอญ

★ ★

ท 11/ผ.1

## ภาพประเพณีลอยกระทง



ใบงานที่ ๐๑  
ตอบคำถาม

คำชี้แจง ตอบคำถามจากเรื่องประเพณีลอยกระทง

๑. ประเพณีลอยกระทงตรงกับวันใด

ตอบ .....

๒. การลอยกระทงเพื่อวัตถุประสงค์อะไร

ตอบ .....

๓. ทำไมเรานิยมลอยกระทงในเวลากลางคืน

ตอบ .....

๔. เรานิยมใส่สิ่งใดบ้างลงในกระทง

ตอบ .....

๕. เราควรใช้วัสดุประเภทใดทำกระทง จึงจะไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ตอบ .....

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

## บัตรคำ

สำราญ

ประเพณี

ผู้เฒ่า

ภูบาล

ทอดพระเนตร

เทศกาล

สนมเอก

นพมาศ

นักปราชญ์

ประดิษฐ์

★★

ท 11/ผ.1

จنگลชาติ

ธรณี

เหตุผล

อภิปราย

อภิวันท์

บังคมคัล

พิสุทธิ์

พุทธองค์

อริษฐาน

ทรงปัญญา

## บัตรคำอ่าน

สำ - ราน

ปุระ - เพ - นี

ผู้ - เท่า

พู - บาน

ทอด - พระ - เนด

เทด - สะ - กาน



สะ - หนม - เอก

นบ - พะ - มาด

นัก - ปราด

ปุระ - ดิด

จง - กน - ชาด

ทอ - ระ - นี

เหต - ผน



อะ - พิ - ปราย

อะ - พิ - วัน

บั้ง - คม - คั่น

พิ - สุด

พูด - ทะ - ่อง

อะ - ทิด - ถาน

ซง - ปั่น - ยา

## เพลง รำวงลอยกระทง

เอื้อ สุนทรสนาน คำร้องและทำนอง

วันเพ็ญเดือนสิบสอง

น้ำนองเต็มตลิ่ง

เราทั้งหลายชายหญิง

สนุกกันจริงวันลอยกระทง

ลอย ลอย กระทง

ลอย ลอย กระทง

ลอยกระทงกันแล้ว

ขอเชิญน้องแก้วมาเล่นรำวง

รำวงวันลอยกระทง

รำวงวันลอยกระทง

บุญจะส่งให้เราสุขใจ

บุญจะส่งให้เราสุขใจ



## ภาพประเพณีลอยกระทง



## ใบความรู้

### เรื่อง การอ่านคำที่มีตัว ฤ ฦ ฎ

วันลอยกระทงซึ่งตรงกับวันเพ็ญเดือนสิบสองมักอยู่ในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

ในประเทศไทยเดือนพฤศจิกายนเป็นฤดูน้ำหลากน้ำเต็มสองฝั่งฟาก

พระจันทร์เต็มดวง เหมาะแก่การลอยกระทง คำที่ใช้ ฤ นอกจากคำว่า พฤศจิกายน และฤดูในประโยคข้างต้นแล้วยังมีอีกมาก ซึ่งมีหลักควรเข้าใจดังนี้

การอ่านคำที่ใช้ ฤ

#### 1. อ่านออกเสียง เรอ

มีคำเดียวคือ ฤกษ์

#### 2. อ่านออกเสียง ริ

1) เมื่อ ฤ เป็นพยัญชนะต้นของคำและมีตัวสะกด เช่น ฤทธิ

2) เมื่อ ฤ ตามหลังพยัญชนะ ก ต ท บ ศ ส

กฤษณา (กฺริต - สะ - หนา) ส่วนของเนื้อไม้  
ซึ่งมีสีดำ เกิดเมื่อต้นไม้มีบาดแผล

อังกฤษ (อัง - กฺริต) ชื่อประเทศ ขนชาติ  
และภาษาของชาวยุโรปพวกหนึ่ง

ตฤณ (ตฺริน) หญ้า

ทฤษฏี (ทฺริต - สะ - ดี) ข้อสรุปจาก

การค้นคว้า ทดลอง เป็นหลักการทางวิชาการ

ปฤจฉา (ปริต - ฉา) คำถาม  
 ศฤงคาร (สิง - คาน , สะ - หริง - คาน)  
 สิ่งที่ทำให้เกิดความรัก  
 สฤษณ์ (สะ - หริด) การทำ , การสร้าง

### 3. อ่านออกเสียง รี

- 1) เมื่อ ฤ เป็นพยางค์หน้า เช่น
- ฤดู (รี - ดู) ส่วนของปีซึ่งแบ่งโดยถือเอา  
 ฤมิอากาศเป็นหลัก
- ฤทัย (รี - ไท) ใจ , ความรู้สึก  
 ฤษี (รี - สี่) นักบวชพวกหนึ่ง มีมาก่อนพุทธกาล
- 2) เมื่อ ฤ อยู่ต้นคำ เช่น
- ฤคเวท (รีก - คะ - เวต) ชื่อคัมภีร์ที่ 1  
 ของพระเวท
- 3) เมื่อ ฤ ตามหลังพยัญชนะ ค น พ ม ห ออกเสียงเรียง  
 พยางค์ เช่น
- คฤหบดี (คะ - รี - หะ - บอ - ดี)  
 ชายที่เป็นเจ้าของบ้าน , ผู้มีอันจะกินซึ่งเป็นเจ้าบ้าน
- คฤหัสถ์ (คะ - รี - หัด) ผู้ครองเรือน  
 คฤหาสน์ (คะ - รี - หาด) เรือนขนาดใหญ่
- และสง่าผ่าเผย
- นฤคหิต (นะ - รี - คะ - หิต)  
 ชื่อเครื่องหมาย หรือหยาดน้ำค้าง
- นฤมล (นะ - รี - มน) ไม่มีมลทิน  
 นฤมิต (นะ - รี - มิต) สร้าง , แปลง , ทำ

มฤคิ	(มะ - รี - คี)	กวางตัวเมีย
มฤตยู	(มะ - ริด - ตะ - ยู)	ความตาย
หฤทัย	(หะ - รี - ไท)	หัวใจ , ใจ
หฤโหด	(หะ - รี - โหด)	ชั่วร้าย , เลวทราม

4) เมื่อ ฤ ตามหลัง พ และ ค ออกเสียงเป็นควบกกล้า

ประพฤติ	(ประ - พฺริต)	ทำตาม , ปฏิบัติ
พฤกษา	(พฺริก - สา)	ต้นไม้
พฤติกรรม	(พฺริต - ตี - กำ)	การกระทำ

หรืออาการที่แสดงออกทางความคิดและความรู้สึก

พฤตจิกายน (พฺริต - สะ - จิ - กา - ยน)

พฤหส์บดี (พฺรี - หัด - สะ - บอ - ตี , พะ - รี - หัด - สะ - บอ - ตี)

คฤนท์ (ครี้น)

5) บางคำอ่านได้ทั้ง ริ และ รี เช่น

อมฤต (อะ - มะ - ริด , อะ - มะ - ริด)

การอ่านคำที่ใช้ ฤ

อ่านออกเสียง รือ มีที่ใช้ ได้แก่

ฤษี	(รือ - สี)	นักบวชพวกหนึ่ง
ฤสาย	(รือ - สาย)	คำเรียกผู้เป็นใหญ่

เช่น กษัตริย์





ท 11/ผ.๒

## การอ่านคำที่ใช้ ฎ

อ่านออกเสียง ลือ มีที่ใช้ ได้แก่

ฎชา (ลือ - ชา)

มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จัก

ปัจจุบันใช้ ลือชา

ฎสาย (ลือ - สาย)

คำเรียกผู้เป็นใหญ่

เช่น กษัตริย์

ใบงานที่ ๐๓  
เขียนทายคำจากภาพ

คำชี้แจง เขียนทายคำที่ใช้ ฤ จากภาพ

1.



---

---

---

---

2.



---

---

---

---

3.



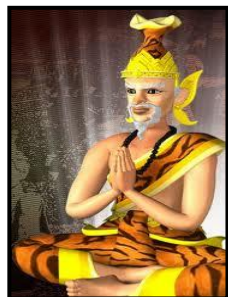
---

---

---

---

4.



---

---

---

---

5.



---

---

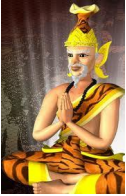





---

---

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๓  
อ่านเขียนสะกดคำ

คำชี้แจง อ่าน - เขียน - สะกดคำ

- |    | คำอะไรเอ่ย?   | อ่านว่า                  | เขียนสะกดคำ |
|----|---|--------------------------|-------------|
| 1. |    | รื้อ - ลี                | — — —       |
| 2. |   | พริก - สา                | — — — — —   |
| 3. |  | รี - ดู                  | — —         |
| 4. |  | คะ - รี - ทาด            | — — — — —   |
| 5. |  | เริก                     | — — —       |
| 6. |  | พรี - หัด - สะ - บอ - ดี | — — — — —   |

7.



มี - ริด

\_\_\_\_\_

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๔  
เขียนเติมคำที่ใช้ ฤ

คำชี้แจง เขียนเติมคำที่ใช้ ฤ ในเรื่องสั้นฤทธิ

นำคำที่กำหนดให้มาเขียนเติมในช่องว่างของเรื่องให้ได้ใจความสมบูรณ์

ฤทธิ	มรรค	ฤกษ์	พฤศจิกายน	ฤดู
ฤโหด	พรหมจรรย์	ฤกษา	มฤตยู	มฤคา
ประพฤติ	ฤหัสบดี	ธรรม	หรรษา	

แม่มดมี.....และจิตใจ..... เดินทางมาจากดินแดนอันไกล  
โพ้นหวังพิชิตชัยชนะจากฤชีเผ่าที่.....หวัง  
..... ผลนิพพานในกายหน้า

ฤชีดู.....ยาม แล้วรู้ว่า จะมีผู้มาพิชิต ในวัน.....  
แห่งเดือน.....จึงตั้งค่ายกลบนปากฟ้า เมื่อแม่มดผ่านเข้ามา  
จะเกิดฝนห่าใหญ่ตั้ง.....ฝน สายฟ้าจะฟาดไปบน  
ไม้กวาดกายสิทธิ์ ให้สิ้นฤทธิ ลมเบื้องบนแปรปรวนปะทะ  
.....ในป่า ให้สะท้าน เลื่อนลั่นตั้ง.....  
มาเยือน

แม่มดหมดฤทธิ เดินหาไม้กวาดอันใหม่ก็ไม่มี ฤชีมีเมตตา  
ชักชวนมาปฏิบัติ.....เพื่อทำใจให้.....และเกิดสุข

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๐๕  
นำคำที่กำหนดเขียนลงในช่องว่าง

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดเขียนลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ฤทธิ์	ประพฤติ	ฤกษ์ดี	พฤษบดี	ฤษี
หฤทัย	ทฤษฎี	นฤมล	อังกฤษ	มฤคา

ออกเสียง ริ

.....

.....

.....

ออกเสียง ริ

.....

.....

.....

ออกเสียง เรอ

.....

.....

.....

ออกเสียง รือ

.....

.....

.....

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

บัตรคำ

พรรษา

พระพุทธมารดา

พระพุทธศาสนา

พระสงฆ์

พุทธศาสนิกชน



พุทธกาล

ตักบาตร

ตักบาตรเทโว

เทโวโรหณะ

บิณฑบาต

ประเพณี

ปวารณา

ดาวดึงส์

มนุษยโลก

สวรรค์

## บัตรคำอ่าน

พั้น - สำ

พระ - พุด - ทะ - มาน - ดา

พระ - พุด - ทะ - สาด - สะ  
- หนา

พระ - สง

พุด - ทะ - สา - สะ - นิก -  
กะ - ชน

พุด - ทะ - กาน

ตัก - บาด

ตัก - บาด - เท - โว

เท - โว - โร - ทะ - นะ

บิน - ทะ - บาด

ประ - เพ - ณี

ปะ - วา - ระ - นา

ดาว - วะ - ดิ่ง

มะ - นุด - สะ - ยะ - โลก

★★

ท 11/พ.3

สะ - ห้วน

## ใบความรู้

### เรื่อง วันออกพรรษา และประเพณีตักบาตรเทโว

วันออกพรรษาเป็นวันสำคัญวันหนึ่งทางพระพุทธศาสนา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ถือเป็นวันของพระสงฆ์ซึ่งอยู่จำพรรษาประจำวัด หรืออยู่ประจำที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นเวลาครบ 3 เดือน สามารถพิจารณา คือ ว่ากล่าวเสนอแนะข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน โดยไม่โกรธเคืองกัน ผู้ที่ถูกว่ากล่าวตักเตือนจะต้องใจกว้าง ยอมรับพิจารณาตนเอง ส่วนผู้ที่ว่ากล่าวตักเตือนก็ต้องปรารภนาดีต่อผู้ที่ตน ว่ากล่าวตักเตือนนั้น วันออกพรรษาจึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วันพิจารณา

หลักการพิจารณานี้ พุทธศาสนิกชนสามารถนำไปปรับใช้ ได้กับการดำเนินชีวิตหรือการทำงานได้เป็นอย่างดี เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาคนในครอบครัว และพัฒนาผู้ที่อยู่ร่วมกันในที่ทำงาน

ในวันออกพรรษา พุทธศาสนิกชนมักไปทำบุญ ตักบาตร รักษาศีล ฟังธรรม ส่วนวันรุ่งขึ้นตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 จะมีประเพณี สำคัญ เรียกว่า ตักบาตรเทโว หรือเทโวโรหณะ แปลว่า หยั่งลงมาจาก เทวโลก ถวายอาหารแก่พระสงฆ์จำนวนมากซึ่งเดินเรียงเป็นแถว รับบิณฑบาตจากพุทธศาสนิกชน เป็นการรำลึกถึงครั้งพุทธกาล ที่ประชาชนรับเสด็จพระพุทธเจ้าเมื่อเสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ สู่มนุษยโลกภายหลังการแสดงธรรมโปรดพระพุทธมารดา

ใบงานที่ ๐๗  
แต่งประโยค

คำชี้แจง นำคำที่กำหนดแต่งประโยคให้ถูกต้อง

๑. ตักเตือน

---

---

---

---

---

---

---

---

๒. วันพระ

---

---

---

---

---

---

---

---

๓. ตรง

---

---

---

---

---

---

---

---

๔. ตักบาตร

---

---

---

---

---

---

---

---

๕. ประเพณี

---

---

---

---

---

---

---

---

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....



ใบงานที่ ๐๘  
ตอบคำถาม

คำชี้แจง ตอบคำถามจากเรื่อง ประเพณีออกพรรษา ตักบาตรเทโว

๑. วันออกพรรษากับประเพณีตักบาตรเทโว เหมือนและต่างกันอย่างไร

ตอบ \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

๒. คำว่า ตักบาตรเทโว มาจากเหตุการณ์ใด

ตอบ \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

๓. “หยั่งลงมาจากเทวโลก” เป็นความหมายของคำใด

ตอบ \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

๔. ประเพณีตักบาตรเทโวมีขึ้นเนื่องในโอกาสใด

ตอบ \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

๕. วันออกพรรษาหรือวันปวารณามีความสำคัญอย่างไร

ตอบ \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....



ท 11/ผ.3-๐9

ใบงานที่ ๐๙  
เขียนจำแนกคำ

คำชี้แจง เขียนจำแนกคำ ฝ่ายดี ฝ่ายชั่ว ให้ถูกต้อง

นรก	สวรรค์	ทำบุญ	ถือศีล
อกุศล	สวدمนต์	ทำบาป	ทำดีได้ดี
ปล่อยนกปล่อยปลา	นินทา	ผิดศีล	ทำชั่วได้ชั่ว
เล่นพนัน	กตัญญู	กุศล	ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
บริจาค	อกตัญญู		

ฝ่ายดี	ฝ่ายชั่ว

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....



## บทอ่าน

## คำที่ใช้ บัน บรร

คำที่ออกเสียง บัน และเขียน บัน

บันทึกระลึกไว้  
สุขสันต์ร่วมบันเทิง  
บันไดไต่ระวัง  
เขียนบันต่างบรรดา

บันดาลให้ใจรื่นเรียง  
บันลือเลื่องเรื่องมาया  
หากพลาดพลั้งอาจเจ็บขา  
อีกบัญชาควรเข้าใจ

คำที่ออกเสียง บัน แต่เขียน บรร

บรรจงบรรจुใส่  
บรรเลงบรรลुที่  
บรรพตกำหนดแน  
คำบรรรมีมากมาย

บรรทุกไว้บรรดามี  
บรรทัดดีสุดบรรยาย  
บรรหารแท้รู้ความหมาย  
เลือกมาใช้ให้เหมาะสม

จากหนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หน้า 96 ของกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ

1. คำที่เขียน บัน มีหลายคำ ที่ใช้บ่อยมี 5 คำ บันดาล บันได บันทึ บันเทิง บันลือ
2. คำที่ใช้ บรร ยังมีอีกมาก เช่น บรรจบ บรรเทา บรรพชา ฯลฯ
3. คำที่ออกเสียง บัน นอกจากเขียน บัน บรร แล้ว ยังมีที่เขียน บัญ อีก เช่น บัญชา บัญชี บัญญัติ

## บทอ่าน

## คำที่ใช้ บัน บรร

คำที่ออกเสียง บัน และเขียน บัน

บันทึกระลึกไว้

สุขสันต์ร่วมบันเทิง

บันไดไต่ระวัง

เขียนบันต่างบรรดา

บันดาลให้ใจรื่นเรียง

บันลือเลื่องเรื่องมายา

หากพลาดพลั้งอาจเจ็บขา

อีกบัญชาควรเข้าใจ

คำที่ออกเสียง บัน แต่เขียน บรร

บรรจงบรรจुใส่

บรรเลงบรรลुที่

บรรพตกำหนดแน

คำบรรรมีมากมาย

บรรทุกไว้บรรดามี

บรรทัดดีสุดบรรยาย

บรรหารแท้รู้ความหมาย

เลือกมาใช้ให้เหมาะสม

จากหนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หน้า 96 ของกระทรวงศึกษาธิการ

## หมายเหตุ

1. คำที่เขียน บัน มีหลายคำ ที่ใช้บ่อยมี 5 คำ บันดาล บันได บันทึก บันเทิง บันลือ
2. คำที่ใช้ บรร ยังมีอีกมาก เช่น บรรจบ บรรเทา บรรพชา ฯลฯ
3. คำที่ออกเสียง บัน นอกจากเขียน บัน บรร แล้ว ยังมีที่เขียน บัญ อีก เช่น บัญชา บัญชี บัญญัติ

ใบงานที่ ๑๐  
ฝึกอ่านคำที่ใช้ รร

คำชี้แจง อ่านออกเสียงคำที่ใช้ รร ตามครู

กรรแสง	กรรมกร	กรรมการ	กรรโชก
พระขรรค์	ครรรภ์	ครรรไล	จรรยา
ตรรก	ทรรศนะ	ธรรมะ	ธรรมดา
บรรรยา	บรรณาธิการ	พรรคพวก	พรรณนา
มรรค	วรรณคดี	ทศวรรษ	สรรพคุณ
สรรพสิ่ง	หรรษา	หฤหรรษ์	อรรถ
อรรณพ	มหัศจรรย์	ดึกดำบรรพ์	นิทรรศการ

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

## ใบความรู้

### เรื่อง รร (รอ - หัน)

รร (รอ - หัน) เป็นตัวอักษรที่แผลงมาจาก รุ (รอ - เร - ณะ)  
ในภาษาสันสกฤต ในภาษาไทย รร ออกเป็นเสียงสระ -ะ (อะ) หรือ  
สระ -ะ + น (อัน) ดังนี้

1. รร ออกเสียงเป็น อะ และพยัญชนะที่ตามมาเป็นตัวสะกด  
(รร = อะ + พยัญชนะสะกด) เช่น

กรรม	กอ + ะ + ม	อ่านว่า	กำ
ธรรม	ทอ + ะ + ม	อ่านว่า	ท่า
มรรค	มอ + ะ + ค	อ่านว่า	มัก
วรรค	วอ + ะ + ค	อ่านว่า	วัก
สรรพ	สอ + ะ + พ	อ่านว่า	สับ

2. รร ออกเสียงเป็น อัน (รร = อะ + น) เช่น

กรรไกร	กอ + ะ + น	อ่านว่า	กััน	กััน - ไกร
จรรยา	จอ + ะ + น	อ่านว่า	จััน	จััน + ยา
บรรดา	บอ + ะ + น	อ่านว่า	บััน	บััน + ดา
สรรหา	สอ + ะ + น	อ่านว่า	สััน	สััน + หา

3. รร ออกเสียงได้ 2 แบบ คือ ออกเสียงเป็น อน และออกเสียงเป็น  
อัน มีเสียง ะ ตรงกลางคำ เช่น

ภรรยา	พอ + ะ + น	อ่านว่า	พััน	พััน - ยา
		อ่านว่า	พััน - ะ	
			พััน - ะ - ยา	

สรรเสริญ สอ + ะ + น อ่านว่า สั้น สั้น - เสิน  
 อ่านว่า สั้น - ระ  
 สั้น - ระ - เสิน

4. รร ออกเสียงเป็น อะ พยัญชนะที่ตามมาเป็นตัวสะกด  
 และพยัญชนะนั้นเป็นพยัญชนะต้นประสมกับสระที่กำกับอยู่  
 ของพยางค์ต่อไป เช่น

กรรมาชีพ กอ + ะ + ม อ่านว่า กำ  
 กำ - มา - ชีบ

กอ + ะ + น มอ + อา อ่านว่า  
 กั้น - มา - ชีบ

5. รร ออกเสียงเป็น อะ พยัญชนะที่ตามมาเป็นตัวสะกด ถ้ามีพยางค์  
 ตามมาให้้ออกเสียงพยัญชนะสะกดประสมกับ สระ -ะ เป็นครึ่งเสียง และ  
 จึงออกเสียงพยางค์ต่อไป เช่น

พรรณนา พอ + ะ + น → พัน + น + ะ อ่านว่า  
 พัน - นะ - นา

สรรพนาม สอ + ะ + พ → สับ + พ + ะ อ่านว่า  
 สับ - พะ - นาม

ยกเว้นบางคำอ่านออกเสียงได้ 2 แบบ เช่น

บรรพชา อ่านว่า บั้น - พะ - ชา , บับ - พะ - ชา

สรรพสามิต อ่านว่า สั้น - พะ - सा - มิต , สับ - พะ -  
 सा - มิต





ท 11/ผ.4

และยกเว้นบางคำนิยมอ่านออกเสียง อัน เพียงเสียงเดียว เช่น

บรรพบุรุษ      อ่านว่า      บั๊น – พะ – บุ – หรุ๊ด

บรรพชิต      อ่านว่า      บั๊น – พะ – ชิด

## ใบงานที่ ๑๑

### คำที่มี รร

**คำชี้แจง** พิจารณาหลักการอ่านคำที่มี รร ตามกลุ่มคำต่อไปนี้ แล้วเลือกคำที่กำหนด  
จัดว่าอยู่ในหลักการอ่านกลุ่มคำใด

	อ่านว่า
กรรไกร	กัน – ไกร
วรรณค	วัค
บรรพชา	บั้น – พะ – ชา
กรรม	กำ
บรรดา	บั้น – ดา
สรรพนาม	สับ – พะ – นาม
ธรรม	ท่า
พรรณนา	พั้น – นะ – นา



ท 11/ผ.1-11

### กลุ่มที่ 1

รร ออกเสียงเป็น อะ  
และพยัญชนะที่ตามมาเป็นตัวสะกด

### กลุ่มที่ 2

รร ออกเสียง อัน  
(อะ + น)

กรรไกร

### กลุ่มที่ 3

รร ออกเสียง อะ

พยัญชนะที่ตามมาเป็นตัวสะกด  
และเป็นพยัญชนะต้นประสมกับสระของพยางค์ต่อไป

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๒  
เขียนคำที่มี รร (ร หัน)

คำชี้แจง เขียนคำที่มี รร (ร หัน) ตามคำอ่านให้ถูกต้อง

1. มั๊ก เขียนเป็น \_\_\_\_\_
2. พัน - นะ - นา เขียนเป็น \_\_\_\_\_
3. ผิว - พัน เขียนเป็น \_\_\_\_\_
4. หัน - สา เขียนเป็น \_\_\_\_\_
5. พัน - สา เขียนเป็น \_\_\_\_\_
6. ทด - สะ - วัด เขียนเป็น \_\_\_\_\_
7. สัน - หา เขียนเป็น \_\_\_\_\_
8. ส้าง - สัน เขียนเป็น \_\_\_\_\_
9. สุ - พัน - บุ - รี เขียนเป็น \_\_\_\_\_
10. พัก - พวก เขียนเป็น \_\_\_\_\_

ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

ใบงานที่ ๑๓  
เติมคำลงในช่องว่าง

คำชี้แจง เลือกคำที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

กิจกรรม	นิทรรศการ	วรรณคดี	วิสัยทัศน์	พรรษา
ธรรมดา	ทศวรรษ	ธรรมชาติ	พรรค	สวรรคต

1. ครูกิตติศักดิ์มี.....แปลก ๆ ให้เด็ก ๆ เล่นสนุกอยู่เสมอ
  2. กลอนดอกสร้อย คำที่สองของ.....แรกจะต้องเป็นคำว่า “เอ๋ย”
  3. ....ของกา คือ หากินกันเป็นฝูง และรู้จักแบ่งปันให้พวกพ้อง
  4. วันที่โรงเรียนมีการจัด.....ผลงานทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนด้วย
  5. คุณอุดมยินดีและเต็มใจที่จะได้เป็นสมาชิก.....การเมืองใหญ่
  6. วันเข้า.....ตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 8
  7. คำว่า “.....” หมายถึง เวลา 10 ปี
  8. นายพลท่านนี้ชอบใช้ชีวิตแบบ.....เหมือนกับเป็นพลทหาร
  9. คำว่า “ตาย” หากเป็นคำราชาศัพท์จะใช้ว่า “.....”
  10. รูปของสระอะ เรียกว่า “.....”
- ชื่อ ..... สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....





หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 *รื่นรมย์ จินตนาการ*

## ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. คำว่า “สรรพนาม” อ่านว่าอย่างไรจึงจะถูกต้อง  
 ก. สั้น – พะ – นาม                      ข. สับ – พะ – นาม                      ค. สับ – นาม
2. คำว่า สวรรค์ อ่านว่าอย่างไร  
 ก. สะ – วัน                                      ข. สะ – หวัน                                      ค. สะ – วรรค
3. ฤ คำใดออกเสียง ริ  
 ก. พฤษภา                                      ข. อังฤษ                                      ค. ฤดูหนาว
4. แม่ใช้.....ตัดผ้า  
 ก. กันไกร                                      ข. กรรไกร                                      ค. ตะไกร
5. ครูให้น้ำฝนกินยา.....อาการปวด  
 ก. บัณเฑาะ                                      ข. บันเฑาะ                                      ค. บรรเฑาะ
6. คำในข้อใดใช้คำ “บัน” ไม่ถูกต้องทั้ง 2 คำ  
 ก. บันจุ บันยาย                              ข. บันไค บันทีก                                      ค. บันดาล บันลือ
7. คำที่มี ฤ ในข้อใดออกเสียงเป็น เรอ  
 ก. ฤทัย                                      ข. ฤกษ์                                      ค. ฤทธิ
8. คำในข้อใดสะกดคำอ่านว่า “นบ – พะ – มาต” ได้ถูกต้อง  
 ก. นพมาศ                                      ข. นพมาส                                      ค. นพมาด
9. คำในข้อใดเขียนไม่ถูกต้อง  
 ก. บรรจง                                      ข. บรรยาย                                      ค. บรรเทิง
10. “\_\_\_\_\_ ของเมืองไทยสวยงามมาก” ควรเติมคำใดในช่องว่าง  
 ก. ธรรมะ                                      ข. ธรรมดา                                      ค. ธรรมชาติ